

INGEZONDEN.

De redactie behoudt zich voor, ter bevordering van spoedige plaatsing der stukken, zoo noodig eenige bekorting aan te brengen.

SIROP FAMEL

Naar aanleiding van de publicatie in het nummer van 4 December deelen wij U mede, dat de opgaaf van GEHE's *Codex* betreffende het gehalte van Tinct. Aconiti in Sirop FAMEL blijkbaar onjuist is. Aan de hand van officieele rapporten zullen wij ieder, die hierin belang stelt gaarne aantoonen, dat Sirop FAMEL niet 3 pCt., doch slechts $\frac{1}{2}$ pCt. Tinctura Aconiti bevat. Een eetlepel bevat dus niet 450 mG. Tinctura Aconiti, doch slechts 75 mG. De hoeveelheid codeïne is terecht aangegeven als 1 : 4000.

Voor zoover wij kunnen nagaan — en dat is tot 1922 — is deze samenstelling onveranderd gebleven. Firma B. MEINDERSMA.

Indien GEHE's *Codex* onjuist was ingelicht, is dit daaraan te wijten, dat het opschrift der spécialité het gehalte aan Tinctura Aconiti niet vermeldt. Het ware wenschelijk dat, zeker wat betreft vergiftige bestanddeelen, zulk een vermelding niet werd verzuimd, ja, dat de bereiders of verkoopers van dergelijke middelen daartoe werden *verplicht*.

Eveneens is het wenschelijk, dat de arts *zelf* bepaalt, welke bestanddeelen een geneesmiddel moet bevatten, en in welke hoeveelheid; dat hij *voorschrijft* en niet *naschrijft*. H. PINKHOF.

BEHANDELING VAN THROMBOSE EN THROMBOPHLEBITIS.

Naar aanleiding van de klinische les van collega FERIZ over thrombose en thrombophlebitis, wil ik even de aandacht vestigen op het artikel van HEUBNER en SANDERS in de *Klinische Wochenschrift*, 1937, no. 47. Deze schrijvers wijzen er op, dat 20 pCt. oplossingen van het calcium SANDOZ onaangename plaatselijke verschijnselen kunnen veroorzaken bij intramusculaire injecties. Bij konijnen en ratten namen zij absces- en necrosevorming waar, die bij gebruik van de 10 pCt. oplossing ontbrak. Hoewel onaangename gevolgen slechts bij één patiënt worden medegedeeld, is het toch waarschijnlijk veiliger, voorloopig alleen van de 10 pCt. oplossing gebruik te maken.

Aerdenhout, 10 December 1937.

C. KROON.

PRONTOSIL EN CHLORAS KALICUS.

Met instemming heb ik de waarschuwing van GOMPERTZ, GROEN en DE VRIES gelezen. Ook afgezien van het gevaar voor agranulocytose dient het gebruik van prontosil te worden beperkt tot gevallen, waarin dit gebruik wegens den ernst der verschijnselen verantwoord is. Nu ziet men het toepassen (en dan met succes) bij infectieuze aandoeningen, die ook vroeger, bij een afwachtende behandeling, genezen. Maar al te spoedig is men geneigd, om te spreken van sepsis, of althans van een „septischen toestand”, een compromis tusschen de diagnose „sepsis” (waartoe men, op grond van het onderzoek, niet kan besluiten), en ernstige intoxicatie, uitgaande van een *gelocaliseerd* proces.

Ik zag prontosil toepassen bij lichte mastitis (misschien slechts *zogstuwing*), althans zonder eenige ettervorming verlopend; bij temperatuursverhoging gedurende eenige dagen in het kraambed, bij toxaemie, gelijk men die ziet, indien stukjes placenta na abortus achterblijven, en die bijna altijd voorbij gaat na uitstooting van deze stukjes.

En de *pyelo-cystitis*: eenige dagen temperatuursverhoging, iets wat op een rilling lijkt, en de diagnose is gemaakt. Het is dan veelal twijfelachtig, of er zelfs een pyelitis *bestaat*. Het urine-onderzoek alleen geeft daartoe toch meestal geen voldoende steun.

Ook *griep*-patiënten worden reeds met prontosil behandeld, zoo ook de gewone genuïne *pneumonie*. Het heeft mij en anderen getroffen, dat merkwaardig dikwijls de diagnose „sepsis” wordt gesteld, en dat het prontosil dan prompte genezing teweeg brengt. Onlangs werd mij voorgesteld, bij een acute thrombophlebitis het middel toe te passen. Ik ontried dit, en toch genas de patiënt in 14 dagen.

Iedere chirurg zou bijdragen kunnen leveren voor dit onderwerp. In gevallen van *ontwifelbare* bloedbesmetting zag ik ondanks toediening van prontosil patiënten sterven. Ook in de Deutsche chirurgische literatuur wordt reeds van zulke teleurstellingen melding gemaakt, als er werkelijk een algemeene bloedbesmetting bestond, maar tevens wordt terecht er op aangedrongen, niet al te vrijgevig te zijn met deze diagnose, en de toxaemie niet te verwarren met de bacteriaemie.

Hilversum, 13 December 1937.

D. E. SCHOUTEN.

In een aflevering van de *Geneesk. Bladen*, geheel gewijd aan de behandeling van infectie der *urinewegen*, worden alle tot nog toe gebruikte middelen verworpen en het prontosil aangeprezen. Wij weten intusschen, dat dit gevaarlijk kan zijn, zelfs voor het leven.

Nu heeft het mij getroffen, dat ik in de *Geneesk. Bladen* niet als geneesmiddel bij pyelitis en pyelo-cystitis heb aangetroffen *chloras kalicus*. Dit schijnt obsoleet te zijn, maar ik kan uit lange ervaring verzekeren, dat het deugdelijk is, in den vorm van 10 G. op 300 G. water, 5 maal daags één lepel, nooit meer dan twee drankjes achtereen, maar meestal is één drankje voldoende. Prof. STOKVIS noemt en roemt het *chloras kalicus* als diureticum. Laat men het eens beproeven.

Leeuwarden, 12 December 1937.

H. DE JONG.

Hoewel ik volkomen instem met de waarschuwing tegen het gebruik van prontosil buiten strenge indicatie, moet ik toch opmerken, dat inwendig gebruik van *chloras kalicus* geenszins onbedenklijk is, in het bijzonder bij aandoeningen der *urinewegen*. Het prikkelt immers de nieren en kan methaemoglobinurie, haematurie en ten slotte anurie teweeg brengen. Van de tabletten (met 100 mG.), die wel worden geslikt bij keelpijn, bevelen wij aan, er slechts drie per dag te gebruiken, en een lepel van het hierboven genoemde drankje bevat 0,5 gram!

Onlangs heb ik bij een patiënt prontosiltabletten aangetroffen, die hij op eigen gezag gebruikte bij een lichte angina, omdat deze tabletten hem elders bij een vorige gelegenheid door een arts waren aanbevolen.

H. PINKHOF.

BERICHTEN.

Wetten, besluiten, enz.

Het wetsontwerp tot verlenging van den geldigheidsduur der tijdelijke bepalingen betreffende de vaccinatie. — De Tweede Kamer heeft het wetsontwerp, om den geldigheidsduur der tijdelijke bepalingen wederom met 2 jaar te verlengen, zonder hoofdelijke stemming aangenomen. Het amendement van mevrouw DE VRIES—BRUINS, de wet niet tot 1940, doch tot 1939 te verlengen, werd met 49 tegen 30 stemmen verworpen. Minister ROMME had dit amendement ontraden, daar hij den tijd dan te krap achtte.

Mr. C^A. M. SCHENCK.

BUITENLAND.

GENÈVE. — De internationale contrôle op den handel in **narcotica**. De Volkenbond heeft weder verslag uitgebracht over den handel in opium en verwante stoffen. De strengere straffen, in sommige landen op het onwettig bezit van zulke stoffen gesteld (in Canada bij voorbeeld ten minste